

НАСЛІДКИ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Кузьменко А. М., здобувач вищої освіти гр. МЕН 2/1

Миколаївський національний аграрний університет

Міграція населення існувала, практично, завжди та обумовлювала зміни на нашій планеті, відігравала головну роль у житті суспільства. В умовах соціально-економічного життя, проблема міграції, зокрема, робочої сили, є однією з найбільш суттєвих і важливих як для світу, так і для окремих держав, в тому числі і для України. З кожним роком зростає чисельність мігрантів в країні. З одного боку, зростає кількість українських заробітчан, а з іншого, збільшується потік мігрантів, в основному, нелегальних. За таких умов, виникає нагальна потреба дослідження процесів еміграції та імміграції, що відбуваються в Україні.

Проблеми міграції, методологія та методика досліджень міграції знайшли висвітлення в наукових працях як зарубіжних, так і вітчизняних учених, у дослідженнях міжнародних і вітчизняних організацій та інститутів, зокрема, Українського центру соціальних реформ за участю Державного комітету статистики в Україні та ін.

Міграційні процеси характерні всім країнам світу. Вирішення цієї проблеми для України обумовлена тим, що населення країни постійно зменшується з потенційними загрозами.

Причини міграції пов'язані насамперед з бідністю, незабезпеченістю робочими місцями, низьким рівнем реальної заробітної плати та нестабільністю економічної та політичної ситуацій. Головною ж причиною є низький рівень оплати праці.

В Україні найнижча, як мінімальна, так і середня заробітна плата серед усіх країн Європи. У середньому українці отримують заробітну плату в розмірі 233 євро. Мінімальна заробітна плата становить 3723 грн, приблизно 120 євро [1].

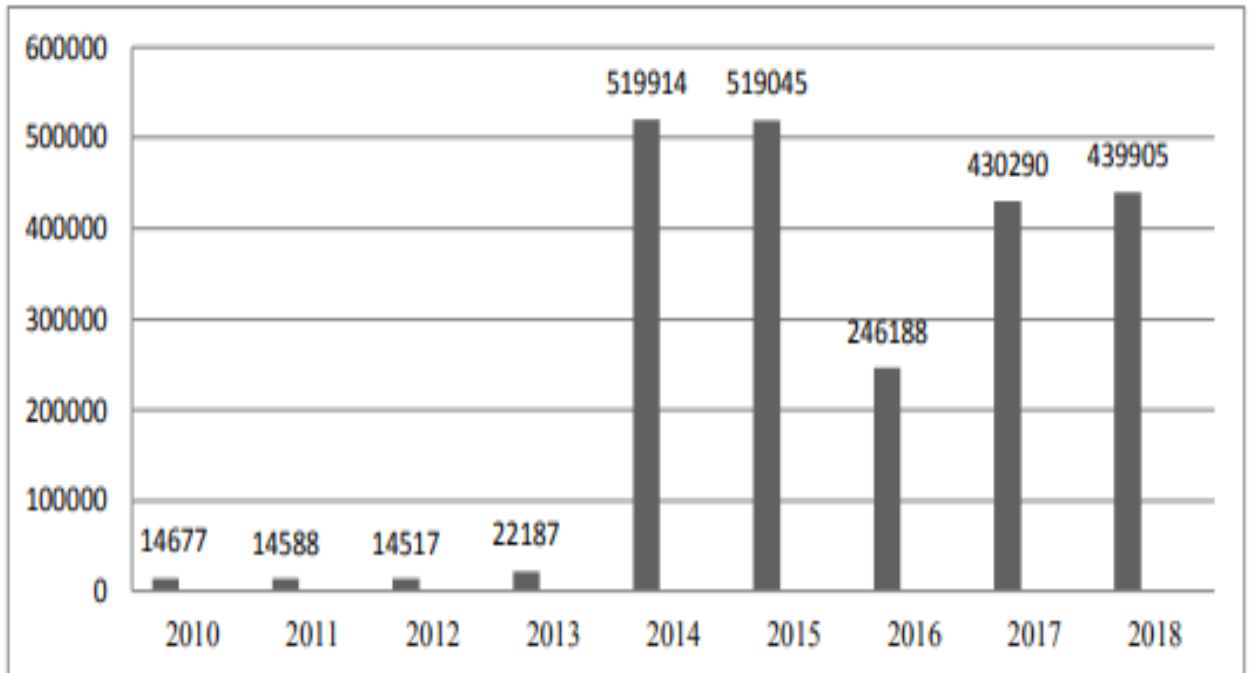

Рис. 1. Абсолютні дані кількості вибулих з України за кордон за 2010–2018 рр. (тис. чол.)

*Джерело: [2]

На першому місці серед негативних наслідків міграційних процесів вказується втрата висококваліфікованої робочої сили, передусім наукових кадрів, так званий „відплив інтелекту”. Значною проблемою є і нелегальний характер трудової міграції з України, який окрім погіршення трудового потенціалу нашої держави, призводить до додаткового навантаження на систему соціального забезпечення населення, оскільки мігранти не сплачуючи пенсійні внески, не поповнюють пенсійний фонд та не забезпечують власної гідної пенсії в Україні [3].

Для зменшення еміграції в Україні (особливо незаконної) необхідна система заходів, які матимуть чітке внутрішнє та зовнішнє спрямування. До них належать заходи у подоланні макроекономічної нестабільності, створенню нових робочих місць, розширенню іноземних інвестицій, розвиток сільських територій, підтримки малих і середніх підприємств, поліпшення соціальних умов життя [4].

Таким чином, сучасні міграційні процеси набули широкого розмаху. Міграція в Україні відображає причини, які пов'язані, насамперед, із високим

рівнем безробіття, низьким рівнем заробітної плати, незатребуваністю фаху на батьківщині, зникненням деяких галузей виробництва, економічною нерозвиненістю окремих регіонів тощо. Для зменшення міграційних процесів в Україні доцільно здійснити наступні заходи:

- стабілізувати воєнний стан в країні;
- підвищити рівень працевзабезпечення;
- надати пільги для підприємців, для розвитку малого бізнесу;
- покращити соціальне забезпечення населення.

Список використаних джерел

1. Статистична служба Євросоюзу. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat>.
2. Державна служба статистики. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Вересюк С. М. Міжнародна трудова міграція в умовах глобалізації: українські реалії. [Електронний ресурс] / Буковинська державно фінансова академія. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/63470.doc.htm.
4. Вплив міграційних процесів на економіку України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/2018/вплив-міграційних-процесів-на-економ/>.

Науковий керівник канд. екон. наук, ст. викл. Коваленко Г.В.